

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ
ครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร*

TECHNOLOGY LEADERSHIP OF VOCATIONAL ADMINISTRATORS AS
PERCEIVED BY TEACHERS UNDER INSTITUTE OF VOCATIONAL
EDUCATION BANGKOK

บุศริน เหมือนพร้อม¹ และ ดร.ณิ ปัญจรัตนากร²

Budsarin Mrunphrom¹ and Darunee Panjarattanakorn²

¹⁻²มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

¹⁻²Rajapruck University, Thailand

Corresponding author E-mail: pajitsakong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู จำนวน 248 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .67-1.00 และความเที่ยงเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล การจัดการด้านเทคโนโลยี การส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมด้านเทคโนโลยีเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ

* Received 15 September 2024; Revised 28 September 2024; Accepted 23 October 2024

วัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และวิสัยทัศน์และการวางแผนด้านเทคโนโลยี และ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี, ผู้บริหารสถานศึกษา, สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the technology leadership of vocational administrators as perceived by teachers under Institute of Vocational Education Bangkok, and 2) to compare the technology leadership of vocational administrators as perceived by teachers under Institute of Vocational Education Bangkok classified by gender, age, education level, and work experience. The sample consisted of 248 teachers, selected using stratified random sampling according to school size. The research instrument was a questionnaire with content validity, IOC values between .67-1.00 and a reliability value of .96. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and LSD.

The results of the research were as follows: 1) the technology leadership of vocational administrators as perceived by teachers under Institute of Vocational Education Bangkok was at a high level in overall, and particular aspects, ranking from the highest to the lowest mean: Digital citizenship, Technology management, Promotion of appropriate technological knowledge for professional advancement, The 21st century learning culture, and Technology vision and planning, and 2) the technology leadership of vocational

administrators as perceived by teachers classified by gender, and work experience was not different in overall, while the differential age was statistically significant at the level of .05 in overall, and particular aspects, and the teachers, classified by education level was statistically significant at the level of .01 in overall and particular aspects.

Keywords : technology leadership, vocational administrators, Institute of Vocational Education Bangkok

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการทั้งนี้ในโลกยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านความก้าวหน้าเชิงเทคโนโลยีเช่นเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาซึ่งจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาในการจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ดียิ่งขึ้นกำหนดกฎหมายการศึกษาที่เรียกว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ตามนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2567 ในข้อที่ 6 พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และการบริการจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีแนวคิดในการจัดการอาชีวศึกษา คือ ส่งเสริมศักยภาพครูและบุคลากรอาชีวศึกษามุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนโดยมีนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566)

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนางานและพัฒนาบุคคล และสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ และการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจะเป็นการเพิ่มโอกาสและคุณภาพทางการศึกษามากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันผู้บริหาร

สถานศึกษาจะต้องมีลักษณะของการเป็นผู้นำที่สามารถเชื่อมโยงและนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาได้ ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และด้านการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร รวมถึงต้องมีการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) การเป็นผู้นำเชิงเทคโนโลยีการศึกษาตามแนวคิดของ Flanagan and Jacobsen (2015) มีความคิดเห็นว่าผู้นำเชิงเทคโนโลยีควรต้องตระหนักเห็นความสำคัญของสิ่งต่อไปนี้ 1) ความเสมอภาคโดยต้องลดช่องว่างเชิงเทคโนโลยีในความแตกต่างระหว่างฐานะ เศรษฐกิจ เพศ ระดับผลความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ระยะทางและวัฒนธรรม 2) การพัฒนาผู้ชำนาญด้านเทคโนโลยี โดยมุ่งสร้างโอกาสความต้องการของครูให้รู้เข้าใจและ นำเทคโนโลยีไปบูรณาการ ออกแบบร่วมกับหลักสูตรอย่างมีความหมายท้าทายและมุ่ง สนับสนุนครูให้ค้นพบและมีประสบการณ์ คิดสร้างสรรค์แนวทางการสอนอย่างหลากหลายท้าทายและประเมินอย่างเป็นรูปธรรม 3) สร้างบทบาทใหม่ของผู้บริหารในด้านผู้นำเชิงเทคโนโลยี เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาบุคลากรและทรัพยากรด้านเทคโนโลยี เข้าใจการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความหมายมีวิสัยทัศน์ ประสบการณ์สามารถจะชี้แนะ สนับสนุนครู วางแผนเทคโนโลยี เปลี่ยนวัฒนธรรมขององค์กรโดยใช้เทคโนโลยีในระบบงาน ตลอดจนเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยอาศัยเทคโนโลยีได้

การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละระดับจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาของ จากข้อมูลรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) จำนวน 13 แห่งในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ระบุแนวทางการพัฒนา การจัดทำแผนการเรียนรู้มุ่งเน้นฐานสมรรถนะให้ทันสมัย การนำกระบวนการเทคโนโลยีมาจัดในกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนและครูผู้สอน และการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษา ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดปัญหา ยกระดับคุณภาพการศึกษา ครู บุคลากรและผู้เรียนใช้เทคโนโลยีอย่างจริงจังและต่อเนื่องในการจัดการศึกษา การปฏิบัติงานด้วยการใช้เทคโนโลยี และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมีภูมิคุ้มกัน รวมถึงเป็นมาตรฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน และอีกทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนากระบวนการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการบริหารจัดการศึกษา ทั้งทางด้านวิชาการการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้ทันสมัย การใช้เทคโนโลยีต่อความต้องการของสถานประกอบการ การวัดผลและการประเมินผลที่นำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ ด้านบริหารทรัพยากร

ด้านพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อดูแลผู้เรียนผ่านระบบครูที่ปรึกษา ด้านแผนงานและความร่วมมือ การวางแผนงบประมาณ การลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน

จากความสำคัญของดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กร การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีอันส่งผลต่อกระบวนการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานครตามการรับรู้ของครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 13 แห่ง รวมทั้งสิ้น 659 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2566 (สถาบันการอาชีวศึกษาจังหวัดกรุงเทพ, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 13 แห่ง รวมทั้งสิ้น 248 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่ม

ตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan, (1970, อ้างถึงใน ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ, 2562) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา โดยเทียบสัดส่วนจากประชากร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร

2.2 นำข้อมูลที่ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบค่าความตรง (Content Validity) ค่าความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งข้อคำถามที่มีความสอดคล้องมีค่าความตรงตามเนื้อหาทุกข้อเท่ากับ 1.00

2.4 นำแบบสอบถามไปใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือด้วยตนเองไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 248 ฉบับ โดยผ่าน Google Forms / Email และด้วยตัวของผู้วิจัยเอง โดยได้รับกลับคืนร้อยละ 100

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ LSD โดยรวมและรายด้านเพื่อนำไปอธิบายข้อมูลในรูปแบบตาราง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูผู้สอนสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการเพิ่มด้านทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนขยายโอกาส ในภาพรวม

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	การแปลค่า	อันดับ
1	วิสัยทัศน์และการวางแผนด้านเทคโนโลยี	4.00	.73	มาก	5
2	การจัดการด้านเทคโนโลยี	4.06	.70	มาก	2
3	การส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมด้านเทคโนโลยีเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ	4.05	.68	มาก	3
4	วัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.03	.73	มาก	4
5	ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.09	.69	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	4.05	.66	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = .69) รองลงมา คือ การจัดการด้านเทคโนโลยี การส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมด้านเทคโนโลยีเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และวิสัยทัศน์และการวางแผนด้านเทคโนโลยี

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษา	ชาย		หญิง		t	P- value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	วิสัยทัศน์และการวางแผนด้าน เทคโนโลยี	4.09	.66	3.94	.77	1.65	.10
ด้าน ที่	ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ของผู้บริหารสถานศึกษา	ชาย		หญิง		t	P- value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
2	การจัดการด้านเทคโนโลยี	4.13	.67	4.00	.72	1.44	.15
3	การส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมด้าน เทคโนโลยีเพื่อความก้าวหน้าใน วิชาชีพ	4.09	.64	4.01	.71	.914	.36
4	วัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.14	.64	3.94	.78	2.13*	.03
5	ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.12	.67	4.06	.70	.65	.51
รวม		4.12	.62	3.99	.69	1.45	.14

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีเพศที่ต่างกัน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
ยกเว้น ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน ที่	ความต้องการ เพิ่มทักษะ	ปริญญาดรี		สูงกว่า ปริญญาดรี		t	P- value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	วิสัยทัศน์และการวางแผนด้าน เทคโนโลยี	4.11	.64	3.79	.82	3.39**	.00
2	การจัดการด้านเทคโนโลยี	4.11	.60	3.85	.81	3.62**	.00
3	การส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมด้าน เทคโนโลยีเพื่อความก้าวหน้าใน วิชาชีพ	4.17	.60	3.82	.77	4.00**	.00
4	วัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.11	.66	3.87	.82	2.49**	.01
5	ความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.22	.55	3.86	.84	4.00**	.00
รวม		4.16	.57	3.84	.77	3.72**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน โดยภาพรวมและราย
ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร
จำแนกตามอายุ

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F- ratio	P- value
1. ด้านวิสัยทัศน์และการ วางแผนด้านเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	8.21	3	2.74	5.47**	.00
	ภายในกลุ่ม	122.10	244	.50		
	รวม	130.32	247			
2. ด้านการจัดการด้าน เทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	7.98	3	2.66	5.70**	.00
	ภายในกลุ่ม	113.96	244	.47		
	รวม	121.94	247			
3. ด้านการส่งเสริมความรู้ที่ เหมาะสมด้านเทคโนโลยีเพื่อ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	7.83	3	2.61	5.89**	.00
	ภายในกลุ่ม	108.13	244	.44		
	รวม	115.96	247			
4. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	3.29	3	1.13	2.07	.10
	ภายในกลุ่ม	129.49	244	.53		
	รวม	132.78	247			
5. ด้านความเป็นพลเมืองใน ยุคดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	4.06	3	1.35	2.89*	.03
	ภายในกลุ่ม	113.98	244	.47		
	รวม	118.04	247			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	6.06	3	2.00	4.74**	.00
	ภายในกลุ่ม	103.21	244	.42		
	รวม	109.22	247			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของ
ผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่มีอายุต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ยกเว้นด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี สำหรับ							
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P- value	
1. ด้านวิสัยทัศน์และการวางแผน ด้านเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	1.00	2	.50	.94	.39	
	ภายในกลุ่ม	129.32	245	.53			
	รวม	130.32	247				
2. ด้านการจัดการด้านเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	1.65	2	.82	1.68	.19	
	ภายในกลุ่ม	120.30	245	.49			
	รวม	121.94	247				
3. ด้านการส่งเสริมความรู้ที่ เหมาะสมด้านเทคโนโลยีเพื่อ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม				.57	.57	
		.54	2	.27			
	ภายในกลุ่ม	115.43	245	.47			
4. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	1.41	2	.71	1.32	.27	
	ภายในกลุ่ม	131.37	245	.54			
	รวม	132.78	247				
5. ด้านความเป็นพลเมืองในยุค ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	1.39	2	.70	1.46	.23	
	ภายในกลุ่ม	116.65	245	.48			
	รวม	118.04	247				
รวม	ระหว่างกลุ่ม	94	2	.47	1.06	.35	
	ภายในกลุ่ม	108.28	245	.44			
	รวม	109.22	247				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งมีดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล มีการจัดการด้านเทคโนโลยี และมีการส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมด้านเทคโนโลยีเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ สอดคล้องกับ Fullan (2016) พูลแลนเน้นย้ำถึงความสำคัญของความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบภายในสถาบันการศึกษา เขาได้แย้งว่าเทคโนโลยีเป็นตัวเร่งปฏิริยาสำหรับนวัตกรรม และผู้นำที่สามารถควบคุมศักยภาพของเทคโนโลยีนั้นมีความพร้อมมากขึ้นในการนำองค์กรของตนผ่านการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้มั่นใจถึงความยั่งยืนและความเกี่ยวข้องในโลกยุคโลกาภิวัตน์

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยนำมาอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนชายมีการรับรู้ด้านนี้สูงกว่าครูผู้สอนหญิง ด้านเพศไม่เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกรรับรู้ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีในภาพรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งเพศชายและหญิงมีการเข้าถึงและใช้งานเทคโนโลยีในระดับที่ใกล้เคียงกันในปัจจุบัน ซึ่งงานวิจัยของ Venkatesh และ Morris (2000) เกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีโดยพิจารณาจากเพศ ได้กล่าว

ไว้ว่า เพศอาจมีบทบาทเล็กน้อยในเรื่องของการยอมรับนวัตกรรมและการปรับตัวทางด้านการเรียนรู้ในบางด้าน โดยผู้ชายมักจะมีการยอมรับเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบใหม่มากกว่าผู้หญิงในบางกรณี

2.2 ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 กัน ยกเว้นด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ 1) ด้านวิสัยทัศน์และการวางแผนด้านเทคโนโลยี ครูผู้สอนที่มีอายุน้อยกว่าอาจเติบโตมากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ และมีความคาดหวังสูงกว่าต่อการใช้เทคโนโลยีในการสอนและการบริหาร 2) ด้านการจัดการด้านเทคโนโลยี ครูผู้สอนที่มีอายุน้อยกว่าอาจมีความสามารถในการปรับตัวกับการใช้เทคโนโลยีมากกว่าครูที่มีอายุมาก เนื่องจากความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้พวกเขาเห็นถึงความจำเป็นในการจัดการและการปรับใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการส่งเสริมความรู้ที่เหมาะสมด้านเทคโนโลยีเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ ครูผู้สอนที่มีอายุน้อยกว่าอาจมองว่า การพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความก้าวหน้าในวิชาชีพ เนื่องจากเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการสอนและการพัฒนาตนเอง ขณะที่ครูผู้สอนที่มีอายุมากกว่าอาจรู้สึกว่าคุณค่ามีความเชี่ยวชาญเพียงพอแล้วในการสอน และไม่จำเป็นต้องเรียนรู้เทคโนโลยีเพิ่มเติม และ 4) ด้านความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ครูผู้สอนที่มีอายุน้อยกว่าอาจมีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับบทบาทของความเป็นพลเมืองดิจิทัลมากกว่า เนื่องจากเติบโตมาในยุคที่การสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์ผ่านช่องทางดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ขณะที่ครูผู้สอนที่มีอายุมากกว่าอาจไม่รู้สึกว่าการพัฒนาทักษะความเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญในระดับเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Rogers (2003) ที่ได้เสนอทฤษฎีการกระจายนวัตกรรม (Diffusion of Innovation Theory) โดยระบุว่า อายุ และประสบการณ์การทำงาน เป็นปัจจัยสำคัญในการกระจายนวัตกรรมตามทฤษฎีนี้ คนที่มีอายุน้อยและมีประสบการณ์การทำงานด้านเทคโนโลยีมากจะอยู่ในกลุ่มที่ยอมรับนวัตกรรมได้รวดเร็วกว่า ขณะที่คนที่มีอายุมากหรือมีประสบการณ์น้อยอาจจะมีความลังเลหรือใช้เวลาในการปรับตัวมากกว่า

2.3 ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอาจมีทักษะด้านการวางแผนและการจัดการที่เกี่ยวข้องกับ

เทคโนโลยีดีกว่า และอาจมีประสบการณ์ตรงในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการการเรียนการสอน ทำให้พวกเขามีความคาดหวังต่อการบริหารของผู้บริหารในเชิงเทคโนโลยีสูงกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ Davis (1989) ที่กล่าวถึง ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model - TAM) โดย Davis อธิบายว่าความเชื่อเกี่ยวกับการรับรู้ประโยชน์ (Perceived Usefulness และการรับรู้ความง่ายในการใช้มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี โดยครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอาจมีความคาดหวังสูงขึ้นเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในเชิงลึกและเชิงกลยุทธ์ ขณะที่ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีอาจพอใจและยอมรับเทคโนโลยีในระดับพื้นฐานได้มากกว่า

2.4 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งหมายความว่าครูผู้สอนไม่ว่าจะมีประสบการณ์การทำงานน้อยหรือมากต่างก็มีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารในระดับใกล้เคียงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีที่เท่าเทียมกัน รวมถึงการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาที่เท่าเทียมในทุกระดับประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภชัย โพธิ์ศรี และวรชัย วิภูอุปโคตร (2567) เรื่อง การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่พบว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามการประเมินของครูพบว่าครูภาครัฐที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันประเมินการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถาบันอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่

ภาพที่ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรมุ่งเน้นที่การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและมีบทบาทในกระบวนการวางแผนด้านเทคโนโลยี เพื่อสร้างความร่วมมือและความเข้าใจที่ตรงกัน
2. ผู้บริหารควรมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีในสถานศึกษาอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการจัดหาอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับการใช้งานจริง
3. ผู้บริหารจึงควรเน้นการเพิ่มการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีโอกาสในการทำวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรจัดหาแหล่งทรัพยากรและงบประมาณในการวิจัยและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีให้มากขึ้น
4. ผู้บริหารจึงควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูและบุคลากร โดยจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน รวมถึงการสร้างทรัพยากรการเรียนรู้แบบดิจิทัลที่เอื้ออำนวยต่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
5. ผู้บริหารจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีของครู โดยจัดอบรมหรือเวิร์กช็อปเพื่อให้ครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรขยายขอบเขตการวิจัยเพื่อครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เช่น สถาบันอาชีวศึกษาในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบและหาข้อสรุปที่เป็นภาพรวมมากยิ่งขึ้น
2. ควรเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้จริง โดยการสร้างกรอบการทำงานหรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และคณะ. (2562). สถิติสำหรับการวิจัยเทคนิคการใช้ SPSS (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมีนคองการพิมพ์.
- ศุภชัย โพธิ์ศรี และวรชัย วิภูอุปโคตร. (2567). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย, 30 (1), 131-144.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเรื่อง นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. MIS Quarterly, 13(3), 319-340.

- Flanagan, L., & Jacobsen, M. (2015). Technology Leadership for the Twenty-first Century Principal. *Journal of Educational Administration*, 41(2), 124-142.
- Fullan, M. (2016). *The New Meaning of Educational Change* (5th ed.). Teachers College Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Rogers, E. M., Singhal, A., & Quinlan, M. M. (2014). Diffusion of innovations. In *An integrated approach to communication theory and research*, 432-448.
- Venkatesh, V., & Morris, M. G. (2000). Why don't men ever stop to ask for directions? Gender, social influence, and their role in technology acceptance and usage behavior. *MIS Quarterly*, 24(1), 115-139.